

احمد خان تنگستاني

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

نام پدر	باقر خان
تاریخ تولد	نا معلوم
محل تولد	بوشهر – تنگستان
تاریخ شهادت	۱۱ ربیع الاول ۱۲۷۳
محل شهادت	ساحل ریشهر، بوشهر
مسئولیت	یکی از فرماندهان تنگستانی ها در مبارزه با انگلیس
نوع عضویت	
شغل	کدخدای اهرم
تحصیلات	
مدفن	وادی السلام نجف ایوان شهدای تنگستان

زندگینامه

احمد خان تنگستانی (شهادت ۱۱ ربیع الاول ۱۲۷۳) فرزند باقر خان تنگستانی، از فعالان جنبش جنوب ایران در مقابله با اولین هجوم انگلیس به بوشهر به بهانه تصرف هرات است.

وی در سال ۱۲۷۳ قمری (۱۸۵۷ میلادی) که اختلاف بین انگلیس و ایران بر سر قضیه هرات شدت گرفت و قشون انگلیس برای تصرف بوشهر وارد شدند کدخدای اهرم بود. که به اتفاق پدر خود و چهارصد نفر تفنگچی برای نبرد با انگلیسها به بوشهر در قلعه بهمنی آمدند و بعد پدر و پسر به اتفاق شیخ حسین چاهکوتاهی (عموی شیخ حسین چاکوتاهی هم‌رزم رئیس علی دلواری) با تفنگهای فیلهای خود از یک طرف و از طرف دیگر انگلیسها که به تفنگها و توپهای آخرین سیستم مسلح و مجهز بودند جنگ را آغاز نمودند در این جنگ هر سه نفر مخصوصاً احمد خان رشادت فوق‌العاده‌ای از خود بروز داد و هفتصد و چهل تن از سپاه انگلیس را کشتند بخشی از این کشتگان در گورستان انگلیسی‌ها دفن شدند.

احمد خان در ۱۱ ربیع الاول ۱۲۷۳ در نبرد با انگلیسی‌ها در قلعه ریشهر شهید شد.

نامه ادبی احمد خان تنگستانی به انگلیسی‌ها

حاکم بوشهر در این اوان حسن علی خان دریابگی بود، چنانچه از تاریخ روضه الصفاي ناصري استنباط می‌شود، بین او و سران تنگستانی مغایرت و کدورتی وجود داشت و کسانی که در مقابل نیروی انگلیس مقاومت نموده‌اند، همان تنگستانی‌ها بودند که تفنگ‌های فیل‌های داشته‌اند و باقر خان تنگستانی و شیخ حسین چاهکوتاهی مخصوصاً پسر باقر خان یعنی احمد خان در این جنگ رشادت فوق‌العاده‌ای ابراز نموده و ۷۴۰ تن از سپاه انگلیس را هلاک ساخته‌اند. صاحب کتاب دوستداران وطن می‌نویسد: در این جنگ، احمد خان منشی قنصلخانه‌ی انگلیس در بوشهر، نامه‌ای به احمد خان تنگستانی نوشته و او را در مجادله با نیروی پرزور انگلیس سرزنش و تهدید می‌کند. احمد خان (تنگستانی) در جواب می‌نویسد:

احمد ای آن که شاه خوبانی

بی بی بخت باد دمسازت

چار آسیم، ما نمی‌ترسیم

از سه لکاته و دو سربازت

ولی بالاخره تنگستانی‌ها هزیمت یافتند و باقر خان به تنگستان و از آنجا نزد شجاع الملک می‌رود و احمد خان فرزند جوان وی در میدان جنگ هلاک می‌شود و زن و مرد دشتی و تنگستانی به این اشعار مترنم می‌شود:

خبر آمد که دشتستان بهار آمد

زمین از خون احمد لاله‌زار است

الا ای مادر پیرش کجائی

که احمد یک تن و دشمن هزار است

سازمان جامع اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران